

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 840 Lej

Fél évre ... 430 Lej

Negyed évre ... 210 Lej

Havonta ... 70 Lej

Hirdetők díjazás szerint.

Majlank naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej, Buovrestiben 50 banival
több.

Választ

a megye és választ a város ... Milyen idegenül is hangzik ez a meghatározás. Milyen régen is volt, amikor még egy város vagy község maga választotta meg tisztviselőit, maga választotta ki azokat, akik a sorsát intézni fogják. Eddig mindig csak kinevezésekről, áthelyezésekről hallottunk, város és megye kinevezett tisztviselőkkel dolgozott, soha nem kérdezték meg a polgárságot, hogy akaratuk-e ezt vagy azt a tisztviselőt.

Most megszűnik ez a zűrzavaros állapot. Az új közigazgatási törvény megszünteti és ha nem is teljesen, de valamiképpen mégis csak visszaadja a városok és megyék autonómiáját. Már hivatalos kommuniké közli, hogy októberben megejtik a választásokat és a kormány hivatalos többségi pártja is erősen készülődik a választásokra. Különösen érdekli ez a híradás Erdélyt és Bánátot, ahol eddig miniszteri és királyi dekretummal kormányoztak a hivatalvezetők s különösen nagyon érdekli Erdély és Bánát kisebbségeit, amelyeket eddig kizártak városból, megyéből. A közigazgatási törvényből eddig még nem sok szivárgott ki. Még mindig nem lehet tudni, hogy az autonómia és az önrendelkezési, illetve szabad választási jog milyen lesz. Széles vonalú, teljes szabadságot biztosító, nyugati szellemű, vagy csak látszólagos, minden kormánynak hűségesen engedelmesskedő.

A kisebbségeknek és ezek között a legnagyobb kisebbségnek, a magyarságnak azonban most módjában áll majd végre mégis csak beleszólni a saját sorsának intézésébe. Végre mégis orvosolják némileg a „rólunk — nélkülünk” fájó sebet. A magyarság már több ízben eklatáns tanujelét adta annak, hogy nem lehet csak úgy semmire venni egy kétmillió népet. A magyar tisztviselők, bírák, tanárok, tanítók, vasutasok és postások munkájának értékét elismerte még a legelfogultabb politikus is. Tehát jogot formálhat ahhoz, hogy ott, ahol többségben van, beleszólhasson a sorsának irányításába és a saját választottjait küldje a város vagy a megye parlamentjébe. Megnyugtató, hogy Bucurestiben is belátták már, hogy Erdélyt és Bánátot nem lehet gyarmatnak tekinteni, rendeletekkel kormányozni, kinevezett tisztviselőket állítani be a hivatalokba. Erdély és Bánát kisebbségei bele fognak és bele is akarnak szólni a választásokba. Ott, ahol többségben van, a maga jelöltjeit és választ

tottjait kívánja az élen látni. Az ittlő kisebbségek csak egy ilyen becsületesen értelmezett új köz-

igazgatási törvényt tudnak elképzelni és szeretnék binni, hogy ilyen is lesz.

Támadják a nyugdíjjavaslatot.

A nyugdíjtörvény tárgyalása a kamarában. — Interpelláció a jassi-i egyetemi válság ügyében. — Franasovici volt államtitkár mentelmi ügye.

(Bucuresti, március 26.) A kamara tegnapi ülésén Mirlo parasztpárti képviselő a kereskedők ismert mozgalmát tette szóvá és követelte, hogy a kormány váltsa be ígéretét. Dragomirescu engedélyt kért, hogy a jassi-i egyetem lemondott tanárai ügyében interpellációt terjeszthessen elő. Constantinescu a Prahova megyei hádkárosultak nevében segélyt kér a lakosság részére. Bratianu Vintila pénzügyminiszter megnyugtató szavai után a kamara áttért a nyugdíjtörvény vitájára. Metian a javaslatot sokkal rosszabbnak tartja az eddig érvényben levő törvényénél. Tiltakozik az ellen,

hogy a tervezet nem részesíti egyenlő elbánásban a csatolt területek tisztviselőit. Madgearu hosszabb beszédben kritizálja a javaslatot, amelyet elfogadhatatlannak tart. Ioanitescu hasonlóképpen élesen támadja.

(Bucuresti, március 26.) Az illovi törvényszék, mint ismeretes, az utlevélpanama ügyével kapcsolatban megkeresést intézett Marzescu igazságügyi miniszterhez Franasovici Richard, volt belügyi államtitkár mentelmi jogának felfüggesztése érdekében. Az igazságügyi miniszter erre vonatkozó javaslatát már elkészítette és a kamara mai ülésén előterjeszti.

Bettauer Hugó osztrák író meghalt.

Bécsből jelentik: Bettauer Hugó, az ismert bécsi író és újságíró ma meghalt. Bettauer ellen egy héttel azelőtt egy fanatikus horogkeresztes diák revolveres merényletet követett el, amiről annak idején mi is hosszasan írtunk. A merénylet a rendőrség letartóztatta, Bettauert pedig gondos ápolás alá vették. Eleinte úgy látszott, hogy életveszélyes sebéből felgyógyul, mára azonban, amint azt a Correspondenz Politi jelenté, súlyos sebei belezuhalt.

Balfourt gyászlobogóval várta Jeruzsálem.

Az arabok gyászünnepséget rendeztek a zsidó egyetem felavatása alkalmából. Általános tiltakozó sztrájk tört ki Palesztinában.

(London, március 26.) Lord Balfour palesztinai utjával kapcsolatban az angol lapok nagy aggodalommal tárgyalják, hogy Palesztinában anticionista és angolellenes tüntetések várhatók. Egész Palesztinában nagy az izgalom Balfour látogatása miatt. Balfour tudvalevőleg részt fog venni a palesztinai egyetem megnyitásán, amel alkalomra nagyszámú katonaság van kirendelve a rend biztosítására. Mian azonban az arab lakosság és az ortodox zsidók egyrésze is gyásznapnak akarja nyilvánítani Balfour megérkezésének a napját és fekete lobogók kitűzésére készül, komolyabb forrongásoktól is tartanak és ezért gépfegyvereket helyeztek el Jeruzsálem legforgalmasabb pontjain.

Kairói jelentés szerint az angol haderők parancsnoksága nyolc páncélaút és nyolc gépfegyverrel felszerelt autóbussz ren-

delt ki Jeruzsálembe és a helyőrséget mindenütt megerősítették.

A Sunday Express azt a hírt kapta Jeruzsálemből, hogy a rendőrhatalóságok nagy óvatossággal fogadták az egyetem avató ünnepét alkalmából, mert az arabok sztrájkot rendeztek és lord Balfour életére törekedtek. Kairóból egy angol ulánus ezred ment Jeruzsálembe. Nem messze az egyetemtől drótsövénykerítést vont a katonaság és gépfegyvereket állított föl. Balfourt sok titkosrendőr követi minden lépésén és csak olyan ételeket eszik, amit külön főznek számára, mert attól tartanak, hogy megmérgezik.

Balfour hétfőn érkezett meg Kairóba, ahonnan azonnal tovább utazott Jeruzsálem felé. Palesztinai utjának utolsó szakaszát autóbusszal tette meg az angol palesztinai főbiztos és ma megérkezett

Jeruzsálembe. Balfour Sir Herbert Samuel palesztinai kormányzó vendége. Az angol protektor megérkezésekor az összes zsidó kereskedők bezárták üzleteiket. Az arabok pedig fekete szalagot viselnek ruháikon és az arab blózsok irodáit gyáspompával díszítették fel. Az arab újságok mai számai gyászkeretben jelentek meg, ellenben a mai napon az általános sztrájk egész Palesztinában teljes erővel tört ki.

Osztyálozott iparok.

Négy kategóriába sorozták az egyes iparágakat.

(Saját tudósítónktól.) Az ipari hatóságokhoz ma délelőtt rendelet érkezett az egészségügyi miniszteriumtól, amely négy osztályba sorozza az iparágakat és meghatározza, hogy az egyes osztályok a város melyik részén helyezkedhetnek el. Az iparhatóságok a mai naptól csak az elsőosztályú iparosoknak adhatnak a város központjában iparendélyt. A másodosztályú iparosok a főuccába torkolló mellékutcákban, a harmadosztályúak a külvárosokban és a negyedosztályúak a város szélétől számítva egy kilométeren túl kaphatnak csak működési engedélyt. A főutvonalokon nem működhetnek azok a nyomdák, amelyek két lőerejű géppel, vagy tíz munkással dolgoznak, kádárok, pékek, bádógosok, ócskaáru kereskedők, gomb, cukor és ecetgyárak, szappangyárak, szódavizgyárak, bor sör és pálinka készítőik. A rendelet szerint ezek kivétel nélkül másodosztályú iparágak, ezért csak mellékutcákban dolgozhatnak. A rendelet kimondja, hogy a meglevő jogok érvényben tartandók, csupán a rendelet megjelenésétől kell az iparhatóságoknak az osztályozáshoz alkalmazkodni.

— Politikai bonyodalmak Egyiptomban. Kairóból jelentik: Zaglul pasa kijelentette, hogy Zivar mindent elkövetett Zaglul megbuktatására és mégis Zaglul diadalmaskodott. A kamara feloszlását alkotmányselemlennek deklarálja, mert az alkotmány szerint tilos ugyanabból az okból kétszer feloszlítani a kamarát. Zaglul hangsúlyozza, hogy nem óhajt ismét miniszterelnök lenni és a kormányelnökséget sohasem fogadná el többet, de elvárta volna, hogy mint a kamara többségének vezérént bevonják a tárgyalásokba.

Ölt egy katona.

Tilokzatos gyilkosság a magyar fővárosban.

(Budapest, március 26.) Ma egy első gyalogezredbeli közlegény, — Bandi Benjamin — jelentkezett katonai parancsnokánál és előadta, hogy két nappal ezelőtt meggyilkolt egy fiatal embert, a kinek a hulláját azután a Dunába dobta. Az esetről Bayer Ferenc őrnagy telefonon értesítette a rendőrséget, amely az Angyal-detektívcsoporthoz bízta meg a nyomozás lefolytatásával. A detektívek a legrövidebb időn belül megállapították, hogy Bandi Benjamin közkatona igazat mondott, mert az összekötő vasúti hídron megfalták a gyilkosság következtében keletkezett vérvonásokat. Bandi Benjamin kihallgatást, aki elmondotta, hogy egy budai halászcárdában ismerkedett meg egy 28—30 év körüli fiatal emberrel, aki egy nő társaságában mulatott. A katona odaült az iparoskülső fiatalember asztalához és a mulatozás folyamán a két férfi a nő miatt összeveszett. Amikor a leány látta, hogy a két férfi összeveszett, megszókött fölük s a két férfit a késő éjszakai órákban együtt indult el az összekötő hídron. A hídron a vita kiújult a férfiak között s a szóváltás közben a fiatal ember öklével a katona arcába csapott. Erre a katona előrántotta bajonettjét és ellenfele mellébe vágta. A fiatalember egy sikoltással összeesett, meliből széles vérsugár tört elő, néhányat hörgött s meghalt. Bandi megijedt és a holttestet a híd vaskorlátján keresztül a Dunába dobta. Bandi nem mert visszatérni másnap a lakatnyába, hanem visszautazott falujába, ahol jelentkezett a bírónál és elmondotta az esetet. A bírótanácsára azután visszautazott csapatához és jelentkezett parancsnokánál, aki letartóztatta. Bandi Benjamin később megvallotta első vallomását, s azt állította, hogy a Baross-téren ismerkedett meg egy cselédkeánnyal, akivel azután elment a budai halászcárdába és csak a hídron visszatérőben találkoztak a meggyilkolt fiatal emberrel, aki beléjük kötött. Bandi Benjamin beszállították a Margit-körúti katonai fogházba, a nyomozást pedig tovább folytatják.

és elmondotta az esetet. A bírótanácsára azután visszautazott csapatához és jelentkezett parancsnokánál, aki letartóztatta. Bandi Benjamin később megvallotta első vallomását, s azt állította, hogy a Baross-téren ismerkedett meg egy cselédkeánnyal, akivel azután elment a budai halászcárdába és csak a hídron visszatérőben találkoztak a meggyilkolt fiatal emberrel, aki beléjük kötött. Bandi Benjamin beszállították a Margit-körúti katonai fogházba, a nyomozást pedig tovább folytatják.

Egy főúri család botránya Bécsben.

Válopör egy ékszer miatt. — Bárói férj, aki meglopta a feleségét.

(Bécs, március 26.) Mintegy két héttel ezelőtt rendkívüli izgalom támadt a bécsi társaság egyik ünnepeit szépségének, H. bárónéknak a házában. A báróné éppen estélyre készült és híres ékszereit vette fel, mikor legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy hiányzik egy smaragdköves gyűrűje. Ennek a gyűrűnek a közepén egy óriási smaragd ragyogott és valószínűleg nagyot reprezentált. A báróné férje segítségül hívták a két komornáját és miután az értékes gyűrű nem került meg, végre a rendőrséghez fordult. A rendőrség a lopással báró H. fiatal inasát gyanúsította, akét néhány napig megfigyeltek, anélkül, hogy a fiatalember észrevette volna.

Rövid idővel a felfejtés után a rendőrség körlevelet intézett az összes zálogháztulajdonosokhoz és ékszerkereskedőkhez. Ebben a körlevélben közölték a gyűrű eltűnésének részleteit és a nanvétéki ékszer pontos leírását. Mindezt nem vezetett eredményre. Mikor már nyolc napja is elmúlt a gyűrű eltűnésének, H. báróné elhatározta, hogy saját maga kezd nyomozni az eltűnt gyűrű után. Először is zálogházról zálogházra ment, azonban mindenütt azt a választ kapta, hogy az utóbbi időben nem helyezték zálogba a keresett

nyal, akivel azután elment a budai halászcárdába és csak a hídron visszatérőben találkoztak a meggyilkolt fiatal emberrel, aki beléjük kötött. Bandi Benjamin beszállították a Margit-körúti katonai fogházba, a nyomozást pedig tovább folytatják.

ékszerhez hasonló — smaragdköves gyűrűt.

H. báróné ekkor sorba látogatta a bécsi ékszerkereskedőket. Elment egy hét és fáradtsága semmi eredménnyel sem járt. Mindenki dacára, lankadatlanul folytatta kutatását s egyszer csak a hét elején

az egyik legelőkelőbb belvárosi ékszerkereskedés kirakataiban megpillantotta a keresett smaragdgyűrűt.

A báróné majdnem elájult az örömtől, de összeszedte magát, az üzletbe lépett és kijelentette az ékszeresnek, hogy meg akarja vásárolni a kirakaton lévő smaragdgyűrűt. Az ékszerész a gyűrűért halálánál nagy összeget kért, mire a báróné azt felelte, hogy a dolgot először megbeszéli a férjével. Beszéd közben megkérdezte az ékszerestől, hogy milyen úton-módon került hozzá a gyűrű, hogy vajon nem egy fonkmenten tözsdés adta-e el? Az ékszerész biztosította a bárónét, hogy a gyűrű a lehető legfinomabb kőből ered. H. báróné megkérte az ékszerest, hogy a gyűrű ügyében a legközelebbi napokig álljon rendelkezésére, az ékszerész annál szívesebben megígérte ezt, mert jól tudta, hogy a mai kedvezőtlen konjunktúra idején úgy sem fog egyáltalán a gyűrűre vevőt találni.

H. báróné ekkor autóján a rendőrségre hajtattott és jelentette ékszere felfedezését. Most már hamar megoldódott az eltűnés rejtélye. A nyomozás néhány óra alatt kiderítette, hogy

a gyűrű eladója senki más nem volt, mint H. báró, a bárónének a férje.

Mikor ezt a báróné megtudta, mintha villám sújtotta volna, szótlanul összeesett. Magához térítették és hazaszállították. Itt azután rettenetes jelenetek sorozata következett. A báró térdre állva könyörgött bocsánatért, de a báróné nem akarta hallani, nem akarta látni, a báró nem tudta, mit tegyen, rokonait hívta segítségül, hogy könyörgése a sulvosan megbetegedett bárónénél meghallgatásra találjon. Egész éjszaka át húzódtak a tárgyalások és miután a báró összesomagolta podgyászát, felesége újra a rendőrfőnökségre ment és a felfejtést visszavonta azzal a megokolással, hogy

a tévedett és férje jogosult volt az ékszer előzetes engedélye nélkül is áruba bocsátani.

Tegnap H. báróné

megindította a válópört

férje ellen. Ez a szomorú vég egy hétfős, páratlanul boldog házasságnak, amelyet a férj jártékszenvedélye ilyen borzalmas módon rombolt össze. A bajt okozó gyűrűt a báró dargazdag rokonai visszavásárolták az ékszerestől és átnyújtották a bárónének.

— Borzalmas vasúti katasztrófa öt halottal. Bordeauxból táviratozzák: A párisi gyorsvonat az elmúlt éjszakan Poitier mellett kisiklott és a vonat több kocsija a mélységbe zuhant. Az utasok közül ötven szörnyethaltak és negyvenen súlyosan megsebesültek. Egy szenátor szintén a halottak között van.

TARCA

Apacsok között a párisi éjszakában.

Jeanne, a Verlaine-pince tündére. — Fox-trott. — Repülő poharak.

(Páris, március 26.) Páris leg-sötétebb negyedében van a Verlaine-pince. A leghíresebb apacs-tanya. Éjjeli tizenkét óra. Az eső csendesen permetez. Már majdnem egy órája járjuk a sötét utcákat, gyufát gyújtogatva, hogy beolvashassuk az uccaneveket. Elátkozott sötétség, csak minden harminc lépésre világít egy gázlámpa, nedves lánggal, fáradtan. Ezen a környéken minden sötét és fáradt, sötét a kapualjak mélye és fáradtan esik az eső. A dolgozó munkások negyede az, a Szajna jobbpartján, a Boulevard Saint Michel jobbpartján elterülő kis sziget, amely izoláltan a mulató, ragyogó fénytengerben, este tízezer órákor eloltja lámpáit. Ide már nem világít a Boulevardok világozása.

Messziről egy vöröslámpa fénye: rendőrszoba. Az uccán nem jár senki. Lépéseink visszakoppannak a házak faláról. Ijedt patkányok fogócskát játszanak a macskákkal. A macskák szembe-

néznek a gyufa fényénél. Egy fekete kandur csendesen utánunk lépeget.

Most hirtelen merészet kanyarodik az ucca. És az ucca legvégén kis portálból fény árad. Amikor odaérünk, benézünk az ajtó homályos üvegláblakán. Hatalmas korcsmaterem, puít. A pultnak nekidőlve, három munkás és egy kifosztott nő sört isznak. Csendesen beszélgetnek. A tulajdonos sapkával a fején, belülről szintén nekidől a pultnak és újságot olvas. Jobbkezét a sörcsapon felejt. Távolról harmonikazugás hallatszik. Belépünk.

Ebből a teremhöz kis pincelejárattal vezet a Verlaine-pincebe. Husz-harminc lépcsőfok lefelé. A falon kivágott újságcikkek, a Newyork Herald és a Daily News-ban megjelent cikkek a Verlaine-korcsmáról. Pornográf rajzok, halálfejek. A pincéből süri füst száll fel.

Amikor leérkezünk, percekig nem látni semmit, olyan nagy a füst. Aztán kezdenek kibontakozni az alakok, a tárgyak.

A falak mentén, felfordított hordókon, hosszú fapadon ülnek az apacsok. Kék gyárimunkás-nadrágban. A nyakuk körül, kivétel nélkül, vörös-, sárgaszínű kendők. Sportsapka.

Az asztalról, a terem közepén feketehajú, la garconne-frizurás leány a haját festi. A szemöldöke

le van borotváltva, új szemöldököt festett magának, japán-szemöldököt, mely a halántéknál elvékonyodva, felfelé fut. Az arca vastagon sárgára puderezve, a nyaka körül vörös kendő. Két lábát maga alá húzva, török ülésben ül az asztal közepén. Balkezeben kis tilkór. A szoknyája a térdéig felcsuszlik. Rózsaszín selyemharisnya van rajta, fél lakcipő, karírozott zöld kabát a Lafayette-áruházból, harmincöt frankért.

Az egyik apacs harmonikán játszik, hárman körülülnek és hallgatják. Az apacs ingujjban ül, a felszemét behunyja, mert belé száll a cigarettafüst. Pikáns dalt énekelnek egy szürke patkányról, aki naponta négyszer csalta meg a feleségét.

Majd tánczenét játszik a harmonika. Az apacsok csoportjának a szájukkal, egyet kacsintanak. Ez a szabályos felkérés. A harmonika doxtrotot játszik, két apacs az asztalt üti, a harmadik saját arcát csapkodja. Utánozzák a jazzbandet. A falon tábla lóg: Vigyázat! A lábakra lépni tilos!

Ez a tábla felesleges fitten. A férfiak kiegyenesedve, mint a szőlőfa, a nő a férfi mellére hajtja a fejét, — így táncolnak. Velencében, az olasz diplomáciai estélyen táncolnak így az emberek. Most hirtelen csend. Jeanne, a

Verlaine-pince tündére fog énekelni, aki még az előbb az asztal tetején a száját festette. Mikor Jeanne feláll az asztal közepén, hogy énekeljen, az egyik leány hangosan nevetni kezd. A következő pillanatban már feléje repül egy sörszöphár. Jeanne nem tűri a konfidenciát, megköveteli a legnagyobb tiszteletet és védi a kiküzdött pozíciót, viszont alig van sörszöphár a Verlaine-pincében, melynek még a füle ép. Általános csend. És Jeanne énekelni kezdi Mistinguette legújabb slágerét:

— Ce sont les fleurs, les fleurs d'amour...

Nagy sikere van Jeanne-nak. Nem akariák leengedni az asztal tetejéről. Jeanne gúnyosan néz a lányra, aki az előbb nevetett. Az egyik apacs elragadtatásában odaszalad az asztalhoz és megcsókolja Jeanne lábát. A térdnél.

Ebben a pillanatban hangos társaság érkezik. Nevetve kérnek sört, letelenednek a hordókra, padokra, kiabálnak és nézik az apacsokat. Koccintanak a sörrel, az egyik hölgy forgon-nal a kezében nézi a falon a rajzokat, egy másik hölgy fényképezőgépet vesz elő, egy ur magnéziumot gyújt. Amerikalak. Az apacsok rájuk sem néznek.

A cári hadak „Höfer“-e Pesten sofför.

Vsevolorov tábornok utja az atyuska mellől Vladivosztokon keresztül Kóbányáig.

(Budapest, március 26.) A régi cári hadsereg lakkeszímás tisztjeiről, akik az orosz kommun elöl megszöktek, sokat irtak már a lapok. Egy csapatja Berlinben tűnt fel, kis zenekaruk olcsó zengerőket keresett fel. Legtöbben Párisban tütötték fel a tanyájukat, de sokan szorultak Budapestre. Budapestre él, szerényen megbujva az orosz „Höfer“: Vsevolorov Nicola tábornok is. Akik ismerték az orosz katonai kar előkelősegeit, azok biztosan emlékeznek a tábornok nevére is, hisz többek között ő vezette a híres berlini nyomozó irodát, amelyről akkoriban olyan sok szó esett.

Régi katonacs család gyermeke a tábornok, már a karrier ígéretével indult pályájának, mivel fiatal hadnagykora óta Miklós cár, a minden oroszok atyja felfigyelt Vsevolorovra. Áttanulmányozta az összes fegyvernemeket, részt vett az orosz-japán háborúban, azután vezérkari tiszt lett. Akkor úgy volt, egy újabb háború tört ki az oroszok és a japánok között, ezért ő Vladivosztokban, ahol az állomáshelye volt, nagy stratégiai tervet dolgozott ki, de mielőtt benyújthatta volna, kirobbant a világháború.

Most Pesten él a tábornok s nem hadseregeket vezet, hanem — autóbilit. Sofför. Kint él Kóbányán, szobakonyhás kislakásban, feleségével és gyerekeivel, akik között a legnagyobb Pétervárott a cári kadettiskolát végezte. Hoszsú kálvária után jutott az autókormánykerék mellé a tábornok. Mikor Budapestre jött, még volt valami vagyona, de a bank, ahol letétbe helyezte, csődbe ment. Azóta Vsevolorov azzal foglalkozik, hogy éjszakánként egy kőhűgő kis autóval a mútatók elé áll s mikor elfogynak már az autótaxisok, a távozó vendégeknek az ő autóját ajánlja a portás. Csodálatosan biztos keze van a tábornoknak, nagyszerűen hajtja a kocsi végig naponta a hajnalodó városban, merev arccal. S mikor megáll a ház előtt, ahova a vendég vitette magát, leveszi kalapját — mint régen ő előtte a muzsikok — és várja a fuvardíjat.

Ottthon pedig, a szűk kóbányai proletárlakásban, előveszi néha régi iratait, megsárgult leveleket, titkos ráviratokat, jelentéseket, amelyeket ő adott ki Oroszországban a hadihelyzetről, mint Höfer tábornok. És arra gondol, hogyha egyszer visszakapná a pénzét, a melyet a kis pesti zugban elhelyezett, felpakolná a kis családját és elindulna Párisba. Páris! Ott van az orosz emigrációnak központja, ott jönnek esténként össze egy kis montmartrei művész-kávéházban a mindenükből kifosztott orosz előkelőségek, csújják isznak és régi életükre gondolnak. A tábornok társtalannak érzi magát Budapestre, itt nem tudja róla, hogy ki volt, itt nem tud zengő nyelven beszélni az emberekkel, ahhoz képest Páris után, ahol megtalálja honfitársait.

Meghosszabbítják az üzletbérszerződéseket.

Egyéves moratórium készül. — A békeházbér 30–40 szeresére lehet emelni a boltbéreket.

(Bucuresti, március 26.) Beavatott helyen nyert értesülés szerint a kormány hajlandónak mutatkozik egy évvel meghosszabbítani az üzletbérletekre vonatkozó szerződéseket, azonban megengedi az üzletbérek felemelését az 1914. évben fizetett bérek 30–40-szeresére. Illetékes helyről még a következőket közlik: A csüörtökön összeülő minisztertanácsban a kormány tagjai két javaslatot foglalkozni. Az egyik javaslatot az igazságügyi miniszter terjeszti a minisztertanács elé. A miniszter hat hónappal kívánja meghosszabbítani azoknak a kereskedőknek a bérletét, akik nem tudtak a háztulajdonossal megegyezésre jutni. — Ezeknél a szerződéseknél a fize-

tendő bérösszeg limitálva lesz. A kedvezmény csak azokat az üzlethelyiségeket illeti meg, amelyeket a tulajdonos nem adta bérbe már kereskedőknek. A másik javaslatot Tancred Constantinescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter nyújtja be. Üzletbérek a javaslat szerint felemelhetők, azonban a régi bérlők opciót élveznek minden más ajánlattevővel szemben. A minisztertanács határozatát ma délután egy órakor hirdetik ki és az erre vonatkozó szerződés azonnal megjelenik a Monitorul Oficial rendkivüli kiadásában.

Újabb jelentés szerint az üzletbérletek meghosszabbítása ügyében a döntést a kormány a hétfői minisztertanácsra halasztotta.

Csehszlovákia elzárta a mármarosai határt.

(Mármarosziget, március 26.) Mármaroszigeten és környékén erősen pusztít a kiütéses tifuszjárvány és naponta újabb megbetegedések történnek. A hatóságok a járvány megállítására tízenegy napra bezáratták az összes kávéházakat, éttermeket, cukrászdákat, mozikat és minden nyilvános helyiségeket, ezenkívül szigorú razziákat tartanak, hogy az eltitkolt tifuszbetegeket felkutatásuk. A csehszlovákiai Ungvár város a járványra való tekintettel, lezáratta a román-csehi határvonalát. Utasítást küldött Hosszumező, Szlatina, Nagybecskó, Lenke és Visóvölgy helységekre, hogy Romániából érkező utasokat nem szabad átengedni. Tegnapi már ezeken az átkelési pontokon vissza is küldték az összes utasokat.

Ujságíró, mint haramiavezér.

Egy bucuresti szerkesztő furcsa tanulmányi kirándulása. Aki kastélyokat rabol ki és megírja lapjában.

Georg Sreinisker, az ismert német ujságíró, aki most tért vissza balkáni riport körútjáról, nagyon érdekes beszámolót közöl egy bucurestii találkozásáról. A bucuresti Capsa kávéház politikai mellékszobájában történt. Vezető egy összes szakállu urra mutatott, aki a nagy zaj közepette külföldi lapokat olvasott.

— Látja — mondotta — ez Nicu Bracu ujságíró. Két évtized előtt sokat beszéltek róla. Abban az időben Gica Negru rablóvezér sokat foglalkoztatta a román közvéleményt. Fejébe vette, hogy Moldvában megvalósítja a szociális igazságot, amennyiben egy erős banda segítségével megtámadta a bojárok birtokait és kifosztotta ezeket. A bucuresti ujságok naponta hasábos tudósításokat közöltek a banditák legújabb garázdálkodásairól és Nicu Bracu, aki akkor egy ellenzéki bucuresti boulevard lap munkatársa volt, elhatározta, hogy elutazik Moldvába és megkísérli a bejutást Negru bandájába. Sikert ért neki megismerkedni Negruval egy korcsmában és a fiatal ember csakhamar megnyerte a bandita tetszését, akit nyomban fel is vett bandájába. A következő fosztogatásoknál az ujságíró-ban-

dita igen kitüntette magát. Teljesen a bandita bizalmába férközt és minden héten hatalmas tudósításokat küldött be lapjának, amely ezrével ontotta a különkiadásokat.

— Idővel Negru rájött a banda legújabb tagjának kettős szerepére, azonban nem bősziült fel, ellenkezőleg igen hízelt. Hírságának, hogy „hőstetteiről” külön krónikás számol be. Azonkívül Nicu Bracu olyan lelkiismeretesen dolgozott, mint haramia, hogy Negru csakhamar kinevezte helyettesévé és külön akciók vezetését is rá bízta. Egy szép napon Negru a csendőrség kezébe került s mivel ellenszegült, agyonlőtték. Nicu Bracu nyomban utasítást kapott lapjától, hogy térjen vissza Bucurestbe, mivel a közönséget Negru halálával a banda üzemei már nem érdeklik. Nicu Bracu azonban nem engedelmeskedett a szerkesztő utasításának, nem tért vissza Bucurestbe, hanem maga vette át a banda vezetését és folytatta Negru üzemeit és habár kirabolta a kastélyokat, olyan tapintatosan viselkedett, hogy a szép bojárnők már nem rejtettek a bandától, hanem a legválasztékosabb udvariassággal

fogadták. Nicu Bracu továbbra is lelkiismeretesen beszámolt kalandjairól és így csakhamar ő lett Bucurest hőse. Egy kormányváltozás alkalmával az ujságíró feloszlatta bandáját, visszatért Bucurestbe és mivel elvbarátai kerültek kormányra, amnesztiát kapott.

HOGYALLA?

1925 március 26-án 100 lejért adtak: Nálunk:

2.43 svájci frankot,
9.10 francia frankot,
33800 belföldi magyar koronát,
30 shillinget.

Zürichben 2.4750 frankot
Párisban 9.15 frankot
Budapestben 34.700 koronát
Newyorkban 48— centet

A munkás tragédiája.

Három liter vért vesztett, mert nem jelentkezett a telefonközpont.

(Saját tudósítónktól.) Dávid Péter aradi építőmunkás tegnap délután hazafelé tartott és a Cercetasilor (Szent Pál)-uccán súlyos baleset érte. A ballában ki pattant a viszér fölötti bőrréteg és a nyílt sebből valósággal ömleni kezdett a vér. A munkás a nagy vérvesztéségtől összeesett és elvesztette eszméletét. Csakhamar a kíváncsiak tömege vette körül Dávid Pétert. A rendőr is megjelent és első dolga volt egy telefonállomást keresni, hogy értesíthesse a mentőket a szerencsétlenségről. Egy főtéri telefonállomáshoz sietett. Csengetett a központnak, egyszer-kétszer-tíz-szer, mintegy fél óráig csavarta a csengő fogantyúját, hívta a központot, hallózott, idegesen, kétségbeesetten, de a központ nem jelentkezett. Talán rossz itt a telefon — gondolta a rendőr, — rohant a Szent István-uccába levő második kerületi rendőrséghez. Ezalatt Dávid Péter ballából mindig folyt a vér. A második kerületi rendőrségnél ismét megkezdődött a próbálkozás a központ felhívására, de teljesen eredménytelenül. Uglátszik hogy a végzet még sem akarta, hogy Dávid Péter az uccán vérezze el, mert arra küldte Háber dr.-t, aki dr. Goldberger segítségével az első segélyt nyújtotta a szerencsétlen embernek, aki már három liter vért vesztett. Végre mégis sikerült a mentőket felhívni. A mentőkocsi dicséretreméltó gyorsasággal jelent meg Háber dr. rendelője előtt, de akkorra már Dávid Péter sebének bekötötték. Valahol hiba történt. Amíg a központ jelentkezik és a mentőket sikerül értesíteni, addig ha Dávid Péternek két élete lett volna is, mind a kettő elszállt volna belőle. Az aradi posta vezetésén áll most, hogy hasonló eset többé elő ne forduljon. Akadhatnak még Dávid Péterek, akik nem lesznek olyan szerencsések, hogy kellő időben a végzet orvost küldjön hozzájuk, arra pedig nincsen elég erejük vagy vérük, hogy bevárják, míg a központ jelentkez-

Uj szadista-klub Bécsben

Az osztrák főváros legírsebb botránya.

(Bécs, március 26.) Az erkölcsrendészeti detektívek hetek óta nyomozást folytatnak egy újabb szadista-botrány ügyében, amely a nemrég leleplezett Kadivetz-botránynak a folytatása.

A negyedik kerületben levő Grosse Neugasse egyik bérházának a lakói figyelmeztették a rendőrséget, hogy az egyik lakást, amelynek egy alezredesné a tulajdonosa, találkahelyül szolgál a magasabb körökhöz tartozó szadistáknak. A detektívek megállapították, hogy a házba a rendőrség által is ismert beteghajlamú nők és férfiak járnak és az összejövetelek alkalmával gyermekek kétségbeesztő segélykiáltása és jajveszékeltése hallatszik. A lakásban azok találkoztak, akik a Kadivetz-botrányban is szerepeltek s régi találkozóhelyük szétugrasztása után rendezték be ezt a lakást üzelmek számára. A rendőrség erkölcsrendészeti osztálya már összeállította a szadista klub tagjainak névsorát és bűnlajstromát és megindította ellenük az eljárást.

SPORT

O Footballmérkőzések. ATE—Hakoah 4:0 (1:0). Barátságos mérkőzés. A szépnek indult mérkőzés az ATE fölénye mellett mindjárt Hennisch goalját eredményezte. A játék azonban, miután a Hakoah játékosainak száma Vágó bejelentés nélküli pályaelhagyás és Weisz durvaság miatt való kiállítása, valamint Schwartz megsérülése miatt nyolcra csökkent, elvesztette minden érdekes ségét. A második félidőben a Hakoah egy beck rendszerrel védekezett, s ezáltal meg tudta akadályozni az ATE csatársor minden szerves akcióját, de egyuttal a játék teljesen élvezhetetlenné vált. Lengyel Endre durvaság miatt való kiállítása után a Hakoah 7 emberre olvadt le. Az ATE további goaljait Weichert és Hennisch fél pályáról induiva egyéni játékkal, valamint tizenegyesből Löwenberg löttek. A mérkőzést Vatiannu Titus vezette. Glória CFR—93. gyalogezred 1:0 (1:0). A Glória CFR nívótlan játék mellett Szabó Laci goaljával győz a katonacsapat felett győz. Bíró: dr. Feldmann.

O Bécsi csapat Timisoarán. Admira (Bécs)—Kinizsi 2:1 (1:0). A bécsi csapat nehéz küzdelem után győzött a temesvári csapat fölött, a mely mindvégig egyenrangú ellenfele volt az Admirának. Az Admira csak szerencsével győzött.

O Magyarország—Svájc 5:0 (2:0). A Budapesten lezajlott mérkőzést 40 ezer ember nézte végig. A magyar válogatott csapat nagy fölényrel győzött a svájci csapat fölött, amely csak nagy ritkán tudott a magyar kapu elé felnyomulni. A svájciak minden támadása hajótörést szenvedett a nagyszerű magyar védelmen. A mérkőzés első goalját Takács rugta, Majd Molnár rugott két goalt és a második félidőben Jenny két perc alatt két goalial ötre szaporította a goalok számát. A közönség a győzelem után Jennyt, Takácsot és Orthot a vállain vitte öltözőikhez. A mérkőzést Fabris zágrábi bíró kiűzően vezette. A fölényes győzelem

annál nagyobb örömet keltett, mert a svájci csapat a footballolimpiász második helyezettje volt. — Slavia—FTC 6:0 (3:0). A Prágában le

játszott mérkőzésen nagy fölényrel győzött a cseh bajnoksapat az FTC fölött, amely most ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát.

Templomban lesz a Mateoiti-gyilkosság tárgyalása.

Rómából táviratozzák: Az Epoca jelentése szerint Mateoiti főn viselő gyilkosainak főtárgyalását Maceratában tartják meg, ahol egy elhagyott templomot rendeznek be tárgyalási teremnek és törvénytörési irodának.

Véres harcok a német elnökválasztás előtt.

Ludendorffot vissza akarják léptetni a fajvédők.

(Berlin, március 26.) Véres összecsapások történtek a német elnökválasztás izgalmaiban. A kommunisták, a Bismarck-kör tagjai és Jarres hívei naponként verekedéseket rendeznek, amelyeknek több sebesült áldozata van. A Bismarck-szövetség tagjai tegnap megtámadták a kommunisták és elvették tőlük propaganda irataikat. A megtámadottak segítséget kaptak s erre nagy verekezés támadt, amelyben a kommunisták késéssel, botokkal és boxerekkel vettek részt. Számos sebesült maradt az utcán. A rendőrség hét kommunistát letartóztatott. Ugyancsak tegnap este

a kommunisták az egyik villamoson felismertek ellenpártiakat, kiket lehúztak a villamosról és megverték őket. Itt is rendőrök avatkoztak a verekezésbe, de a kommunisták elmenekültek. A rendőrök utánuk rohantak, azonban nagyszámu kommunista sietett az üldözők segítségére, gyűrűt alkottak, amelyen nem engedték keresztül a rendőröket.

Berlinből táviratozzák: Az északnémet fajvédőszervezetek körében mozgalom indult meg, hogy Ludendorff tábornokot rábíráják, hogy az elnökválasztástól önként lépjen vissza és ezzel Jarresnek, a jobboldal jelöltjének esélyeit megjavítsa.

Ünnepet ült Arad iparossága.

Az aradi ipartestület negyvenéves jubileuma. — Arad székhellyel ujjáalakult az Ipartestületek Országos Szövetsége.

(Saját tud.) Arad város iparostársadalma nevezetes ünnepet ült tegnap. Negyvenesztendősi fordulójához érkezett annak, hogy megalakult Aradon az ipartestület, az iparosságnak ez a hatalmas és nagyjelentőségű szervezete. Az ipartestület vezetőségére ünnepies külsőségek között, jubilearis országos jellegű díszközgyűléssel, bankettel ünnepelte meg az alakulás negyvenedik évfordulóját. Az ünnepség a délelőtti díszközgyűléssel kezdődött, amely a Kultúrpalota nagytermében folyt le. Sajnos, Arad iparostársadalma nem nagy érdeklődést mutatott a gyűlés iránt, mert a nagyterem még félbe volt nyitva a nagyterem felől volt nagy hallgatóság. Az ipartestület vezetősége meghívta az ország összes testvértestületét Aradra és ezek közül Brassó, Csíkszereda, Déva, Érmihályfalva, Cluj, Lippa, Lugos, Margitta, Marosludas, Marosvásárhely, Nagyvárad, Nagybánya, Nagyenyed, Salonta-mare, Salmar, Szilágyosmelyő, Máramarossziget, Timisoara, Szentanna, Zombolya és Brád képviseltette magát küldöttekkel. A gyűlést Vulcu J. Maxim alelnök nyitotta meg román nyelvű rövid beszéddel, utána Steigerwald Alajos elnök mondott magyar nyelvű beszédet s javasolta, hogy a királynak és kormányának küldjenek üdvözlő táviratot. A javaslatot a gyűlés el is fogadta. Általános figyelem között emelkedett szólásra dr. Robu János, Arad város főpolgármestere, aki hosszabb nívós beszédben mutatott rá arra, hogy milyen fontos szerepet töltött és tölt be

Arad iparossága a város életében. Felemlítette, hogy 1834-ben Arad iparossága adta össze azt a szükséges 1 millió 300 ezer forintot, amellyel a város a szabad királyi városok sorába léphetett. A főpolgármester nagy tetszéssel fogadott beszéd után Porciolan János aradi kerületi előjáró emlékeztetett meg lendületes beszédében azokról, akik az ipartestületet negyven évvel ezelőtt alakították. Utána Zima Tibor képviselő, kamarai főtitkár állt fel szólásra, az iparkamara nevében üdvözölte a megjelenteket, a jubiláló testületet. Vázolta az iparosság szerepét a kamarai életben és ezzel kapcsolatban ismertette az új kamarai törvényt s annak joghatását az iparosságra. A komoly beszédet a gyűlés hallgatósága elismeréssel honorálta. Vulcu Maxim a Siatul üdvözlését tolmácsolta.

Ezután a megjelent kiküldöttek: Moldovan Antal cluj ipartestületi elnök, Monus Sándor várad ipartestületi elnök, Szabó Béni brassói ipartestületi elnök, Ujj Kálmán szatmári delegátus, Kovács István temesvári delegátus, Réger Lajos nagybányai, Uj. Czitrán Lajos marosvásárhelyi, id. Pál Károly marosludasi kiküldöttek, majd Orodean Traján aradi iparostanonciskolai igazgató mondott rövid üdvözlő beszédet. Az ünnepi beszédet dr. Botioc Elek testületi ügyész román és dr. Gabos Jenő testületi ügyész magyar nyelven mondották el. Reinhart Gyula butorgyáros érdekes visszaemlékezéseket elevenített fel az ipartestület negyven éves múltjából. Beszédével

a délelőtti közgyűlés véget is ért.

Délután három órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését a városháza nagytermében az Ipartestületek Országos Szövetsége; a közgyűlést Steigerwald Alajos aradi ipartestületi elnöki nyitotta meg, majd az eddigi vezetőség lemondását terjesztették elő s ezzel kapcsolatban megtörtént az eddig Clujon székelő központ iratárának és pénztárkészletének átvétele. A szövetség alapszabályainak módosítását tárgyalták, azután hosszú viták jöttek a módosításra ajánlott pontok tárgyalásain. Végül a nagyvárad ipartestület javaslata, hogy az országos szövetséget reorganizálják s az Arad székhellyel fejtsen ki tevékenységet az iparostársadalom érdekében. Miután a nagyvárad iparosság javaslatát egyhangulag elfogadták, sor került az 1925. évi költségvetés megállapítására. A szövetség husz lejes évi tagdíjat állapított meg. A szövetségnek az összes csoportok bevonásával huszezer tagja lesz és a költségvetésben négyszázezer lejt irányítottak elő az adminisztrációs költségek fedezésére. A költségvetést egyhangulag elfogadták, majd a választások következtek: Elnök: Vulcu I. Maxim gyáros (Arad), ügyvezető alelnök Reinhart Gyula, butorgyáros (Arad), igazgatótanács: Steigerwald Alajos (Arad), Szabó Béni (Brasov), Moldovan Antal (Cluj), Monus Sándor (Oradea-mare), Szűcs Kálmán (Satmar), Bustye Lajos (Marosvásárhely). Vulcu Maxim megválasztott elnök elfoglalta az elnöki széket és megleghangu beszédet intézett a közgyűléshez. Megköszönte a közgyűlés bizalmát és az Iparos Szövetség eredményes munkájának reményében zárta be az aradi nagygyűlést.

A vendégdelegátusok tiszteletére este a Vadászkiert étteremben az aradi iparosság bankettet adott.

Elűnt a titokzatos autó.

Tejjes a bizonytalanság az elűnt miskolci nagykereskedő ügyében.

(Budapest, március 26.) A titokzatos körülmények között elűnt Kardos Béla miskolci nagykereskedő ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást, de eddig még sem a hatóság, sem a család költséges magankutatása semmi eredményt nem hozott. Kardos hozzátartozói saját költségükön búvárokkal akarják átkutatni a Duna fenekét. Érintkezésbe is léptek egy budapesti sportegyesülettel, hogy díjazás ellenében küldjenek ki néhány vállalkozó szellemű uszóbajnokot hogy a Ferenc József-híd közelében a Milán Jánosné által megjelölt helyen kutassák át a Duna mélyét. A nyomozás, mint már jelentettük, kiderítette a titokzatos autó tulajdonosát is, de abban az irányban, hogy kik ültek a Bp. 20069. számú autóban, semmiféle közlekedési adatot sem tudott szerezni.

HIREK

Tavaszi vásár Aradon.

Arad város főuccáján és terein szorgalmasan dolgoznak az iparosok és kereskedők, akik a holnap megkezdődő tavaszi vásárra állítják fel sátraikat. Társzekerekben, hatalmas ládákban érkeznek az árúk és péntek reggel már vidám zürzavar jelzi, hogy kezdett venni a sok reménnyel és bizakodással várt tavaszi nagyvásár. A délutáni órákban komor felhők gyülekeztek az égboltozaton és a vásárosok aggodalommal bámultak felfelé. A legrégibb vásárosok is tudják, hogy az aradi nagyvásároknak a legnagyobb elensége a minden alkalommal megjelenő eső. De ha az idei tavaszi vásáron elmarad — mondják az árusítók — az utolsó tíz eszfendőben nem volt olyan forgalom Aradon, mint amilyen ezen a nagyvásáron lesz.

— **Beteg Arad prefektusa.** Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, Arad megye prefektusa spanyolbetegségben megbetegedett és 40 fokok lázban fekszik. A prefektus állapota ugyan javulófélben van, de néhány napig el fog tartani, amíg ismét elhagyhatja a szobát. Felgyógyulásáig természetesen a prefektusi fogadások szünetelnek.

— **Jorga visszatért külföldről.** Bucarestből jelentik: Jorga professzor hosszabb külföldi utjáról ma hazaérkezett.

— **Az ortodox egyházak egyesítése.** Bucarestből jelentik: A szenátus éjeli ülésén megszavazták az ortodox egyházak egyesítéséről szóló törvényjavaslatot.

— **Timisoarai tisztviselőküldöttség miniszteri audienciája.** Cozma Aurél volt miniszter ma értesítette a temesvári polgármesteri hivatalt, hogy a városi tisztviselők küldöttségét, akik üzetésük rendezése végett keresik fel a belügyminisztert, április 1-én fogadja a miniszter.

— **Készül a francia költségvetés.** Párisból táviratozzák: A pénzügyminiszter a kamara mai ülésén terjesztette be az áprilistól szóló negyediki ideiglenes indemnitás javaslatát és kijelentette, hogy ez lesz az utolsó, mert reméli, hogy április 30-ig a szenátus elintézi az ez évi költségvetés ügyét.

— **A Rajnavidek ezeréves ünnepe.** Berlinből táviratozzák: A Rajnavidek nagyszabású ünnepségekre készülök abból az alkalomból, hogy 925-ben, tehát éppen 1000 évvel ezelőtti szakadt el Franciaországról.

— **Nagy vihar a Fekete tengeren.** Bucarestből jelentik: A legutóbbi napokban ismét hatalmas vihar dühöngött a Fekete tengeren. Több hajó a nagy viharban hajórészt szenvedett. Egy holland gőzös Szepetopolnál elsüllyedt.

— **Megtámadott detektív.** Varga Laurián temesvári detektív tegnap este egy katonaszökevényt kísért a temesvár-fetencvárosi rendőrkapitány ságra. Egy mellékuccán Berta József katonaszökevény rátámadt kíséretjére. Éppen akkor hialadt el mellettük Berta egyik jóbarátja Demján Miklós, aki segített a detektív megverésében. Mikor Varga eszmélt, a rendőrség azonban mind a két tettest letartóztatja és átadta az ügyészségnek.

Októberben választ a város és a megye.

(Bucuresti, március 26.) Az Adevărul értesülése szerint a kormány október végére tűzte ki a községi és megyei választásokat. A liberális szervezetek már megkezdték a választási előmunkálatokat.

Lloyd George elítéli a versaillesi békeszerződést

Angol pártvezérek vitája a genfi jegyzőkönyv körül.

(London, március 26.) Az alsóház mai ülésén a genfi jegyzőkönyv felett folytatott vita során Chamberlain külügyminiszter után Lloyd George szólalt fel. A volt miniszterelnök kijelentette, hogy Chamberlain genfi expozéja azt a hamis véleményyt keltetheti, hogy a brit kormány ellensége a kötelező döntőbíráskodásnak. A genfi jegyzőkönyv csak a francia politika érdekelt szolgálja és Angliát a status quo ante fenntartására akarja kényszeríteni. A Felső-Szilézia ügyében hozott döntés pedig megingatja a nagy tömegeknek a Népszövetségbe vetett hitét és Németország joggal nézi rossz szemmel a Népszövetség működését. Lloyd George után Macdonald beszélt, aki azt hangsúlyozta, hogy még sohasem hallott Lloyd George vádjánál súlyosabb vádat a versaillesi békeszerződés ellen. Szerinte az a veszély fenyeget, hogy Európa nagyhatalmai a kis államokkal államszövetségeket alkotnak és ennek következményeképpen felszínre vetődik a hatalmak egyensúlyának problémája. Beszéde végén kijelentette, hogy a genfi jegyzőkönyv fölötti vita csak arra

alkalmas, hogy ellenétet támaszson Anglia és a koronauradalmak között. Baldwin miniszterelnök azt hangoztatja, hogy Chamberlain terveinek sikere esetén Angliának az lesz a feladata, hogy a nyugateurópai békét fenntartsa meg, amely a versaillesi békeszerződés aláírásakor szült meg. Az a véleménye, hogy Európa haladása Nyugat-Európa államai mentalitásának megváltoztatásáig bizonytalan, ellenben kétségtelen az, hogy a németországi megszállás megszüntetésének állandó elődázása újabb európai krízisre vezet. Ebből a szempontból nézve a kormány a németek ajánlatát reményteljesnek ítéli meg, mert a német ajánlat inkább lehetővé teszi a problémák tartós megoldását. A kormány úgy látja, hogy Németország már lemondott teljesen arról, hogy nyugati határait bármikor is megváltoztassa. A keleti határok tekintetében pedig Németország kijelentette, hogy azok megváltoztatása tekintetében lemond minden katonai erőszakról. A miniszterelnök beszédének befejező szavaiban kijelentette még, hogy a felelősséget mindenért vállalja.

— **Rokkant katonák tragédiája.** Budapestről táviratozzák: A Timóuca és a Soroksári-ut sarkán levő vasúti sorompónál ma reggel egy személyvonat üttört Gergey János 26 éves süket és Marek Antal 30 éves rokkant katonát. Mind a ketten szörnyethaltak.

— **Borzalmas hajórobbanás Hamburgban.** Hamburgból táviratozzák: A weddli gátnál egy hajó acélburkolatának forrasztásánál a munkások vigyázatlanul bántak a forrasztólámpával és az felrobbant. A robbanás ereje olyan hatalmas volt, hogy az egész hajó a levegőbe repült. A robbanás a kikötő raktárainak tetőzetét lerazkította. Tizenketten meghaltak és igen sokan súlyos sérüléseket szenvedtek.

— **Revolvert a pesti tözsdén.** Budapestről jelentik: Izgalmas botrány volt a budapesti tözsdén. Heidelberg Vilmos az Olasipar részvénytársaság egyik igazgatója nagyobb tömegű részvényt akart venni, azonban a magas árak miatt ezt nem tehette meg. A lecsúszás után hangosan kifakadt és kijelentette: — Minden ügynök csal, akár Schwarcz Jakabnak, akár Kohn Móricnak hívják. Csal valamennyi. — A tözsdéügynökök egész tömege vette körül a sértetgető igazgatót, értesítették a kijelentéséről Schwarcz Jakab tözsdetanácsost, aki kikérte magának a sértetést. Az egyik tözsdetag megta-madta Heidelberget, aki revolvért rántott és azt kiáltotta: — Én nem bátrálok meg senki elől és reszkes-

sen az, aki rámtámad. — A revolverral hadonászó tözsdetagot az ügynökök nagy harc után lefegyverezték és kivitték az épületből. — Az ügy további részével a fegyverművészimány foglalkozik. Az ügynökök követelik a renitens főnök kitiltását a budapesti tözsdéről.

— **Eljegyzés.** Pscherhoffer Ibolya Capruta, Kranner Miksa Halmagiu jegyzések. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Lezuhant orosz repülőgép.** Moszkvából jelentik: Tragikus repülőkalasztrófa történt Tiflisz közelében. Tifliszből Suchum felé indult egy repülőgép, amelyen Misassnikov a szovjet unió egyik vezető tagja, Mogilevski a transzkaukázusi parancsnok és Atarbekov a transzkaukázusi postabiztos is utaztak. Tiflisz közelében lezuhant és a népbiztoson kívül két repülőtest is életét vesztette.

— **Kettős öngyilkosság.** Schönbrennbán. Bécsből jelentik: A schönbrunni Park-szállóban két budapesti urinó tegnap megmérgezte magát nagyobb mennyiségű veronállal. A két hölgy Winkler Mária és Margit néven néhány nappal ezelőtt szállt meg a penzióban és tegnap egész nap nem hagyták el szobájukat. A személyzet este betörte az ajtót és a szobában haldokolva találta a két nőt. A kórházba szállították őket, ahol azonban mindketten néhány óra múlva meghaltak. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy hamis néven jelentették be magukat, mert az idő-

sebb hölgy Horkay-Kyser Ilona magánzónő, a fiatalabbik leánya Horkay Éva volt. Öngyilkosságuk oka a rendőrség véleménye szerint az, hogy nyomorogtak, ugyanakkor, hogy még a három és fél millió koronát kitevő szállodal számlát sem tudták kiegyenlíteni.

— **Tűz Kuvinban.** Veszedelemnek látszó tűz pusztított ma délelőtt tíz és tizenegy óra között az arad-megyei Kuvin községben. Kigvuladt Percea Avram községbeli gazda háza. A lángok mindinkább elharpodtak és miután nagy szél volt, attól féltek, hogy a tűz áttérjed a szomszédházakra, sőt attól is tartottak, hogy az egész falu is veszedelembe kerül. A lakosság kivonult a tűzoltáshoz, egyben azonban értesítették a gyoroki tűzoltókat, akik dícséretes gyorsasággal vonultak ki. Schmidt Tamás parancsnok vezetésével. A tűzoltás most már megiesztett munkával ment és habár a kigvuladt-házat nem sikerült megmenteni, a szomszédházakat és a községet magát is megóvták a tűzveszedelemtől. A kár meghaladja a negyvenezer lejt. A kuvini községi előljáróság Schmidt Tamás tűzoltóparancsnoknak és a tűzoltóknak különös elismerését és köszönetét fejezte ki önfeláldozó munkájukért.

— **Vasúti katasztrófa Lengyelországban.** Varsóból táviratozzák: Lodz közelében a varsó-krakkói gyorsvonal kisiklott és négy kocsija pozdörjává törött össze. Három vasutas szörnyethalt és tíz utas súlyos sebesüléseket szenvedett.

— **Véres családi dráma Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Ma délelőtt véres családi dráma játszódott le a fővárosban. Izgalmas összeszólalkozás után a fővárosnál szolgálatot teljesítő Enanceanu Angel mérnököt és Alevandru fiát, utóbbi felesége, több revolverlövésével súlyosan megsebesítette. A merénylő asszonyt, akinek revolvere többször csütörökölt, mondott, a rendőrség őrizetbe vette.

— **Vak tűzilárma Aradon.** Tegnap délután az aradi tűzoltóságot telefonon a Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 20. számú házhoz hívták, ahol tüzet jeleztek. A tűzoltóság azonnal kirohagott a helyszínre. Ott azonban konstataáltak, hogy az egész csak vaklárma volt. A ház egyik lakásában tüzet raktak, azonban a kémény nyílására süttött a nap és a füst visszacsapódott. A sűrű füst a pincébe huzódott le és az egyik nyitott ablakon tódult ki. Ezt észrevette a házmeister, aki értesítette a tűzoltóságot.

— **Az Aradi Torna Egyesület választmányi ülése.** március 28-án, este kilenc órakor a Kánya-féle színházi sörészarnok külön termében.

— **Letartóztattak egy lippai diákot.** Lippai tudósítónk jelenti: K. L. kereskedelmi iskolai tanuló, a legutóbbi antiszemita tüntetésekről való beszűgítés során, az iskolában kijelentette, hogy ha őt valaki bántalmazná, az illetőt azonnal agyonlőné. A diák kijelentését többen hallották és K. L. ellen jelentést tettek a nyomozó hatóságoknál. A tanuló lakásán házkutatást tartottak és ott egy revolvért találtak több tölténnyel. A kereskedelmi iskolai tanuló letartóztatják és a sibiui (nemeszabai) hadbíróhoz elé kísérték.

— Egy törvényszéki tanácselnök tévedése és vezeklése. Párisból jelentik: A Journal des Debats a Leirer-est alkalmából visszaemlékezik egy justizmordra, amelyet évtizedekkel ezelőtt követtek el Franciaországban. Egy halálraítéltnak ártatlansága a kivégzés után került napvilágra. A hatásról, amelyet az igazság kiderítése a bíróság elnökére gyakorolt, az idézett újság a következőket írja: „Több mint 30 évvel ezelőtt a soiton-i kolostorba vonult vissza egy férfi. Holta napjáig magányosan élt cellájában, amelyet soha el nem hagyott. Ő volt az elnöke annak a bíróságnak, amely az ártatlanságra a halálos ítéletet kimondta. A cella lakója imádkozással és böjtöléssel akarta elfojtani lelki gyötrelmeit, amelyet a végzetes ítélet okozott neki.”

— **Hirtelen halál Timisoarán.** Zimmer József temesvári közbecsülésnek örvendett borbélymester tegnap este hirtelen meghalt. Egy gyűlésről igyekezett hazafelé, a gyárvárosi Central fürdő előtt rosszul lett, társai kocsiba ültették, azonban mielőtt hazaérkeztek volna, Zimmer a kocsiban kiszenvedett.

— **Sikkasztó utazó.** Egyik aradi nagykereskedő cég Köhn Simon nevű utazója ma levélben értesítette főnökét, hogy a cég részére beszédett pénzösszeget, amely mintegy hatvan ezer lejt tett ki, a vonaton ellopták tőle. Az utazó kéri főnökeit, hogy ne tegyenek ellene bünvádi feljelentést, mert az elloptott pénzt megtéríti. Az utazótól állítólag már két ízben loptak el nagyobb összeget a vonaton, de mind a két esetben pótolta a hiányt. Az utazó, mint írja, ez utóbbi veszteséget nem tudja pótolni, ezért kénytelen volt Jugoszláviába utazni, ahol reméli, hogy hamarosan megszerzi a hatvanezer lejt. Felajánlotta, hogy aradi lakásának összes értékeit biztosítésként fogadják le.

Mentik Lederert.

Gyilkossággal és rablással vádolják Lederer Gusztávot. — A dunántúli gyilkosságokat Lederer öccse követte el.

(Budapest, március 26.) Kodolka János hentesmester gyilkosa, Lederer Gusztáv csendőrfőhadnagy ügyében a katonai ügyészség teljesen befejezte a vizsgálatot és elkészítette a vádiratot. A ügyészség gyilkosság és rablás címén emelt vádat Lederer ellen.

Lederer védője most arra törekszik, hogy Lederer Gusztávot elmebetegnek nyilvánítsák és beadványt intézett a honvéd főtörvényszékhez, amelyben kéri védetté elmeállapotának megvizsgálását. A védő kijelentette, hogy a budapesti lapok alaptalanul vádolják meg Lederer Gusztávot azzal, hogy a kommün bukása után a Dunántúl több embert kivégeztetett. Az akasztásokat Kodolka gyilkosának fivére, Lederer Sándor követte el, aki három embert végeztetett ki, ezért azonban az amnesztia-rendelet alapján nem vonják felelősségre. Lederer Sándor egyébként a Kodolka-gyilkossággal kapcsolatban vizsgálati fogságban van a Markó-uccai fogházban.

Házasságot ígért a magyar fajvédővezér

Érdekes kártérítési pör Eckhardt Tibor, Gömbös Gyula és a magyar egységespárt ellen.

(Budapest, március 26.) Rendkívül érdekes polgári pör folyik a budapesti törvényszéken, amelynek különös érdekessége az az, hogy szereplői a magyar politikai élet ismert alakjai. A nem mindennapi ügy előzményei a következők: Liptay Olga hírlapíró nő kérését adott be a törvényszékhez, amelyben elpanaszolta, hogy 1921. tavaszán nagy vagyonát örökölt és ebből birtokot akart vásárolni Kecskeméten, de nagyatádi Szabó István a kisgazda-párt akkori vezére, sajtófőnökével, Eckhardt Tiborral együtt lebeszélte őt erről és rávették, hogy minden vagyonát egy kisgazdapárti köznyomatos újságba fektesse. Liptay Olga tényleg meg is alapította a Kisgazdapárti Értesítőt, amelynek kimondott célja az volt, hogy letörje a Rubinek Gyula tulajdonát képező Magyar Agrárpostá című konkurens lapot. Minden vagyonát — rengeteg összeget — beleölte ebbe az újságba, remélve, hogy később, a választások után, visszafizetik pénzt. Amikor kérte a pénzt, egy ízben Eckhardt Tibor a következő kijelentést tette előtte:

— Fontos nemzeti érdek, hogy Rubinek könyomatos megsejtsék. Olga értsen meg engem! Látom, hogy maga halálra szerelmes belém, ne is tagadja. Én nem tudom tovább nézni a maga vergődését. Elhatároztam, hogy magat feleségül veszem.

Liptay Olga erre elállt a rekompenzációs követelésétől. Később Rubinek lapja tényleg kimúlt és ekkor egyszerre megelégedettek szolgálatairól, a pénzeről és a házassági ígéretről. Amikor ismét kérte a pénzt, Gömbös Gyula áthelyezte Köbányára, hogy ott az egységes-párt érdekében fejtsen ki buzgó szolgálatokat. Hü kortése lett a pártnak és még meglévő vagyonát: készpénzt, ékszereit, műtárgyait mind a pártkasszára adozta. A választás után azután Nagyatádi, Gömbös és Eckhardt hallani sem akartak már róla többé és megszűnt a Kisgazdapárti Értesítő is. Nem kérte volna a pénzt, de mivel tudja, hogy Eckhardt Tibor Magyarország egyik leggazdagabb embere, nem tudja elviselni azt a gondolatot, hogy nála hagyja vagyonát. Liptay Olga egyszer 138 milliót, egyszer pedig tíz milliárdot követel Gömböstől és Eckhardtól, illetve az egységes párttól.

A keresetre az egységes-párt és Eckhardt külön adtak be választásokat. Az egységes-párt mindent tagad, tudni sem akar Liptay Olgáról és kijelenti, hogy a pártnak nincsen kasszája és nagyatádi Szabó István nem tehetett a párt nevében semmiféle kötelező ígére-

tet. Eckhardt Tibor előkészítő iratában azt állítja, hogy idegrovosnak való tanulmány Liptay Olga kérésére. Tagadja a házassági ígéretet és ezt csak Liptay Olga lázálmanak minősíti. Tegnap folyt le az első tárgyalás, amely meglehetősen szenvedélyes hangú volt. A felperes nő több ízben vitatkozott az alperes ügyvédjével és hangosan odakiáltotta feléjük:

— Figyelmeztetek engem, hogy mennyire veszedelmes alak Eckhardt, óvakodjam tőle. Majd kiderül még minden. Beszerzem a Magurányi-féle bűnpör iratait és majd kiszul, hogy miképpen szerzett Eckhardt billiókat. Igen, billiókat, nem hűvány milliókat.

Kijelentette még, hogy nem reflektál arra a kétes szerencsére, hogy Eckhardt Tibor felesége legyen, csak a pénzt akarja vizsgálni. A magyar politikai körökben élénk feltűnést keltett a pikantériákban bővelkedő politikai pör és kíváncsian várják annak kimenetelét.

Művészkávéház...

Exotikus vendégek a párisi Montparnasse-on.

(Páris, március 26.) A zene Japonest játsza, mindig és mindenütt a Japonest játszik, ezt az izzó keleti foxtrottot. Az emberek vele éneklnek és a kanállal csörömpölnék hozzá. A kávéház falai köröskörül tele képekkel, festményekkel, állványon szobrok. Képvisele az összes irányok. Az egyik asztalnál oroszok ülnek, festők, szobrászok — szvatterben. Ha valaki bejön és érdeklődik a képek iránt, csöndesen leszólítják, hogy: nem kell okvetlen pénz a képekért, természetbeni honoráriumot is elfogadnak, például 10 doboz szardíniát, egy jobbkarban levő nadrágot. Egy másik asztalnál japánok ülnek, diákok. Nagyön elegánsak, sveifolt ruhát hordanak és a legdrágább amerikai cigarettát szívják. Dobálják a pénzt, szeretik a nőket, de csak a párisi nőkkel látni őket. A legjobb táncosok, csodálatosan átérzik a jazz-band mozgásdinamikáját, a ma ritmusát. Az éjszakai mulatók pénzes szeladónjai. A sarokban három arab, színes turbánna, csöndesen isszák a rossz francia kávé. Távolabb két japán hölgy, az arcuk párisian festve, csöndesen beszélgetnek. A japán férfiak rájuk sem néznek, mintha haragban volnának. A japán nőket is jobban érdeklik az európai férfiak. A japán hölgyeken párisi kabát prémmel. Ismertem egy japán hölgyet, la garconne frizurát hordott, az estélyi ruháját Worth szállította, a parfümie Gverlen:

Soir bleu... — és szandálban járt. Nem bírják megszokni az európai női cipőt. Egy sarokban néger diákok ülnek. A Sorbonne legjobb tanulói a négerék. Ugy néznek ki, mint valami expedíció uszónadrágos málhahordói. (R. L.)

Az exminiszter tragédiája

(Belgrád, március 26.) A szerb parlamentben a délelőtti órákban az a hír terjedt el, hogy Markovics Pera volt postaügyi miniszter, demokratapárti képviselő öngyilkosságot követett el. A hír ebben a formában nem bizonyult igaznak, ellenben kiderült, hogy a volt miniszter súlyos szerencsétlenségnek lett áldozata. Markovics már régebben súlyos gyomorbántalmakban szenvedett és tegnap hajnalban ismét heves gyomorgörcsöket kapott. Felkelt az ágyból és gépben levő hibás lábával az ablakhoz vándorolt, hogy egy kis levegőhöz jusson. Ekkor elcsuszott, vagy eszméletét veszítette, elbukott és az ablakon át kizuhant az udvarra. A mentők a súlyosan megsérült exminisztert a katonai kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a fején szenvedett súlyos sérüléseket és azonfelül az egészséges lába is eltört.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi Thália-kabare ma, pénteken briliáns pikáns műsort ad. Fellép az est folyamán két új tag is. Faur Berta koloratúrekes nő és Traian Fontana tenorének. Közkívánatra színre kerül a Klábrász-párti. A darabnak külön érdekessége, hogy Reiszné szerepét Viola Giza játsza.

* Aradi művésznő bucurestii sikere. Nagy sikerrel hangversenyzett Bucurestiben március 21-ikén. Cotrusné-Szántó Erzszi az ismert aradi zongoraművésznő. A művésznőt nemrég hívták meg, hogy a Fundatiunea Principele Carol rendezésében hangversenyezzen Bucurestiben. A koncertet nagy érdeklődés közepette tartották meg és az aradi művésznő minden száma után felhangzott a zugó taps.

* Békefi—Szalay hangverseny április 5-én a Fehér Keresztben. Jegyek Oláhnál.

* Buttykay-operette a pesti Király színházban. Budapestről jelentik: A Királyszínház most mutatta be Buttykay Ákos, a kitűnő magyar komponista legújabb operettjét: A császárné apródját. A darab szövegét Faragó Jenő írta és az ötletes, finom megalkotás. A darab fő női szerepét Kosáry Emmi játsza, akinek szép és megérdemelt sikert hozott férje operettje. A szubertisz szerepet Honihy Hanna játszotta, akiről szintén elragadtatással írnak a budapesti lapok. A férfi főszerepet Király Ernő alakította és hálás szerephez jutottak Rátkai, Szirmai Albert, Latabár, Raskó, Réthely. A közönség a darabot szívesen fogadta és a Királyszínház igazgatósága szezonsláger vár a Császárné apródjától.

FABRICA de PALARIU „HUNIA“

ARAD, Strada Metlanu 14. (volt Forray-utca 3. szám)

vállal leg-
olcsóbban:

legújabb bécsi modellek után. :-: Masamódnak 80% engedmény!

női- és férfi kalapokfestés és
formázás

Masamódnak 80% engedmény!

Követek harca Londonban.**Érdekes ellentétek Szapáry László és Zichy-Rubidó Iván között. — Ki képviseli Magyarországot az angol fővárosban?**

(Páris, március 26.) A „Chicago Tribune“ európai kiadása mulatságos vizsályról számol be, amely most a londoni politikai és diplomáciai köröket foglalkoztatja. Miként ismeretes, a magyar kormány néhány hónap előtt visszahívta Szapáry László gróf londoni követet és helyébe Zichy-Rubidó Iván grófot nevezte ki, aki eddig Bucarestben képviselte Magyarországot. Zichy-Rubidó néhány hét előtt érkezett Londonba, ahol azonban már nem tudta megbízólevelét az angol királynak átnyújtani, mivel a király megbetegedett és senkinek sem fogadott. Felgyógyulása után viszont hosszabb tengeri utra indult. Így Zichy-Rubidó formális akreditálása mindmáig

nem történhetett meg. Ennek következtében Szapáry László gróf, aki még mindig Londonban tartózkodik, magának vindikálja a követi jogokat és nem akarja átadni helyét utódjának. Londonban tehát, miként a „Chicago Tribune“ európai kiadása írja, nagy harc dúl, amelyen az egész diplomáciai testület mulat. Az angol főúri társaságok és diplomaták javarészenek rokonszenvre kétségkívül Szapáry László gróf, a volt követ mellett nyílvannak meg, mivel Szapáry nagy népszerűségre tett szert pompás estélyei révén. A jog azonban Zichy-Rubidó oldalán áll és ezért az új követ körlevélben értesítette az összes londoni diplomáciai képviselőket és az angol külügyi hivatalt, hogy Magyarországot egyedül ő van képviselve.

nagyobb részvényt pakettet elhelyezzen, sikerrel járt. Most azután kiderült, hogy a vevő, aki a részvényt pakettet megvásárolta, Albert belga király. Miután így a belga király az előkelő bécsi bank egyik fő részvényesévé vált, valószínű, hogy a belga királyi javak kezelője a Niederösterreichische Escomptegesellschaft igazgatóságába be fog lépni.

— Elmaradt az aradi izzó lámpagyár árverése. Régebbi idő óta ismeretes, hogy az aradi Glória-izzó lámpagyár fizetési nehézségekkel küzd. A hitelezők a bíróság útján érvényesítették követelésüket, s az aradi törvényszék mára ki is tűzte az árverést az izzó lámpagyár ellen. Az árverést azonban nem tartották meg, mert a tulajdonosok ma délután mintegy 500 ezer lejt kifizették a hitelezők kezéhez, akik előlítottak az árveréstől, s újabb fizetési haladékot adtak a gyárnak.

koznak. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A legbájosabb operettet „A cornevillei harangok“-at írták át filmre, s a főszerepet, Gormain grófkisasszonyt, a legszebb magyar filmszínésznő Muzsnay Bella játssza és a film többi szerepét is mind elsőrendű magyar színművészek alakítják. A Kornevillei harangokat az aradi Uránia színház még pénteken és szombaton tartja műsorán, azt napoként négy előadásban mutatja be, amelyek fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jóni Szép Heléna elrablása és Trója pusztulása.

xx Az aradi Lux-mozgó szombaton újra megkezdte előadásait. A bemutatóra a „Nagymama“ című drámát tűzte műsorra a mozgószínház igazgatósága. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Közgazdaság.**Zürichben 2.47 1/2, Párisban 9.15 a lej kurzusa.**

HELYI VALUTÁK. (Március 26.) Francia frank 11, svájci frank 41, dollár 210, dinár 3.20, szokol 6, lira 8.40, angol font 1000. Kifizetések: Budapest 338, Bécs 30, Prága 6.35, Zürich 41, Milánó 8.65, London 1016, Páris 11.10, Newyork 213, Belgrád 3.40.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Március 26.) Amsterdam 206.75, Newyork 518.37.50, London 2481.50, Páris 27.25, Milánó 21.12.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.20, Bucaresti 2.47.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.15.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Március 26.) Amsterdam 206.80, Newyork 518.50, London 2481, Páris 27.20, Milánó 21.11, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.20, Bucaresti 2.47.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Március 26.) Kifizetések: Páris 11.10, London 1011, Newyork 207.75, Milánó 8.60, Zürich 40.50, Bécs 0.0029.75, Prága 6.26. Valuták: Angol font 995, francia frank 11, svájci frank 39.50, lira 8.45, dinár 3.28, dollár 208, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0027, szokol 6.10.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Március 26.) Magyar Hírel 402, Osztrák Hírel 149, Salgó 538, Rima 138, Ganz-Danubius 2.510, Köszén 3.150, Szlavonia 62, Schlick 43, Kereskedelmi Bank 1.065, Csáky 7, Cukor 2.150, Ofa 462, Hazai Takarékpénztár 2.600. (A számok ezrekben értendők.) A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEJYZÉSE. (Március 26.) Belgrád 1124—1146, Bucaresti 345—347, Páris 3789—3813, Newyork 72.060—72.490, Prága 2116—2136, Milánó 2930—2948, Bécs 101.54—102.14.

= Faültetési ünnep Aradon. Az aradi kerületi erdőfelügyelőség március 28-án, szombaton délután 2 órakor faültetési ünnepélyt rendez a városháza nagy tanácstermében. Az ünnepély iskolai előadásokkal és egy alkalmi beszéddel kezdődik, amely után faültetés lesz a Csálai-erdőben levő erdőhivatal közelében a Maros mentén. Az ünnepélynek az a célja, hogy megkedveltesse a faművelést. Az ünnepélyre mindenkit szívesen látnak.

= A belga király egy bécsi bank fő részvényese lett. Bécsből jelentik: A bécsi közgazdasági életben szenzációs híresség pattant ki. Napokkal ezelőtt híre járt, hogy a Niederösterreichische Escomptegesellschaft előkelő bécsi banknak egy nagyobb részvényesomagtát eladták külföldre. A banknak az az igyekezete, hogy Belgiumban

Palkovitsnál

Arad, 1072

állandóan frissen csapolt

**temesvári
English Porter sör.****MOZI**

xx A világ legkisebb filmművésznője, Baby Peggy, játsza a főszerepet „Newyork kedvence“-ben, amelyet még pénteken és szombaton vetít az aradi Apolló mozgószínház. A film egyik legjobb szerepe Baby Peggynek és a film meséjében hatásozabbnál-hatásosabb jelenetek váltak

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Feloldó szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Riparia portallist

elsőosztályú csa ötezer drb. gyökres erős vaszejtű keresek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Riparia“ jellegre kérek.

Zongora

hangolást és javításokat, olcsón és gyorsan. Arad, Str. N. Pempiliu (Kasza-utca) 21. sz. VESZEK és ELADOK zongorákat

PÉNZZÉT

5000 lejen felül előnyösen gyűmölcsösíthető Ludovic Klein, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügyi ügye ügyén. Telefon 6—38. Valaszabályoz. 829

Brázay sóborszesz-szappan a legjobb!**BIZTOS TOKEBEFEKTETÉSEK!**

Havvállalat üzempékes állapotban, nagy vevőkörrel bárkinek biztosan megszerezhető más vállalat átvétele miatt 300 ezer leirt, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — A piactér közelében 5 lakásos bérház, elfoglalható lakással 180 ezer leirt. — A belváros közelében 3 szobás újonnan épült magánház 330 ezer leirt. — Magas földszintes ház 3 szobás fürdőszobás lakással, gazdasági udvarral 330 ezer leirt. — Magánház 4 szobás elfoglalható lakással, havvállalatnak alkalmas nagy helyiséggel 400 ezer leirt. — Üzletházak, kertes házak a bel- és külvárosban, mind elfoglalható 3—6 szobás lakásokkal eladók. Értekezni lehet HAÁSZ-irodájában, Aradon, Str. Románului 5. (Zrinyi-u.) 1645

Ruhákat szépen, gyorsan Haszpodár, Arad, Str. Stroiescu és pontosan fest, tisztít: (Teleky-utca) 13.

Iz, szín és táperő az „UHU“-kávópótlék előnyei.**Ezerszeres pénzt,
1200 dollárt, vagy egy**

most épült, modern, három szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló
HAZAT NYERHET AZ,
aki megvesz a KÖSA-Élelmiszer-házszervezés
egy sorsjegyét 280—1012-ért.

**Senki ne üljön fel
hangzatos hirdetőseknek!**

Kendő a házszervezésnél összesen csak 1800 és nem számtalan sok ezer sorsjegyet bocsátott ki, a nyertes esélye tehát mindenki számára valószínű. A sorsolást közjegyző és külön polgári bizottság végzi az érdekeltek szeme előtt.

**Huzás 1925
május hó 10-én!!**

Sorsjegyek: Aradon a Huszerl, Ootogon, Vidor tőzsdeknben, a Kerpel, Oláh könyvkereskedésben és a Sándor hírlapirodában.

Tavaszi női felöltő, ruha, blus, jempér és alj ujdonságok megérkeztek

Gummi kabátok!

PLESZ központi ruhaáruházába Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a címre figyelmet!

Kérem a címre figyelmet!

Házak, vendéglők, üzletek, lakások és szőlők olcsón Györffy „Mures” irodájában, A R A D, Str. Unirei (Fábián G. - bor-ucca). 15151

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2 lej, 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést visszavet, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbíti.

Levelezés.

NÉGY vigkedélyű fiatal leány levelezne intelligens fiukkal. Leveleket „Kis ördögök” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 10208

Alkalmazás.

KÖNYV és papírkészítés szakkezelő férfi vagy nőt keres jó fizetéssel. Cím Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 734

MŰSZERÉSZ segédet (nem villanyszerelési munkára) állandó alkalmazásra keresek. Gáspár, Arad, Str. Horia 2. 1607

PÉNZTÁRNOKNŐI állást vagy ehhez hasonlót keres intelligensebb nő. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1720

ÖNÁLLÓAN dolgozó fizetőképes felvételt. Földes, női dívatszalon. Arad, Str. Eminescu 18. 15151

MOZDONYVEZETŐT keresünk ordei iparvasuti gyakorlattal, román nyelvtudással. Bizonyítványokkal jelentkezni Kormis Zsigmond és Márton. Arad, A. Cs. E. V. palota. 1724

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánljuk özvegy urinő házához, intézetéhez esetleg beteg mellé. Főzést vállalja. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1723

KERESKEDELMÉI IRODA GÉPIRÓNÓT keres, ki gyorsírásban és németben kellő jártassággal bír. Ajánlatok Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába) Arad kértetnek. 10209

KIFUTÓ fiukat azonnal felveszünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7535

Lakás.

VASUT közelében kétszobás lakás azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1782

Vétel és eladás.

RIPARIA PORTALIST olcsósztylút cca ötezer drb. gyökerez, erős vesszejt keresek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatálába „Riparia” jellegre kérek. 200

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

500 MODELLES divatlapalbumot 85 leiert küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

NÖVÉNY tápsó a cserépvirágok fejlődését legjobban előmozdítja. Földes gyógyszerár Arad. 1719

FIGYELEM!

Nagy Slinger varrógép, hálószoba és szalon berendezések, uri szoba bór-garnitúra, vitrin gobelin kézimunka, fotelok, stola terítő, korál fülbevalók, gránát karcsatt és gyűrű, antik zsebórák, uzsorona asztalneműk, nyest boa, kis hermelin, férfi felöltő, női kabát, régi vázak, teás szervizek, majolika vázak, vitrin tárgyak, perzsa és szmirna szőnyegek, antik sálak, fekete selyemkendő, intarziás ággyéjeli szekrénnel, rész-ágy, matracok, tükrök, ággy, asztal- és zongoraterítők, asztalok, ezüst kanalak stb. jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Dr. MLADEJOVSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a vérérdény elmeszesedés legújabb gyógyszere. Földes gyógyszerárban Arad. 1717

RÖVID, fekete zongora jutányosan eladó. Értekezni Waldman ékszerésznél. Arad, Piața Avram Iancu 14. 1721

KARIKAHAJÓS varrógép olcsón eladó. Arad, új Neuman-ház. Toth-salon. 1727

EBÉDLŐSZÖNYEG 6X4 m. keveset használt orgomán és egy fehér márványos eladó. Arad, Str. Consistorului 22., I. em. 1725

VANILLOGEN egy csomag pótolja a drága vaniliát. Földes gyógyszerár Arad. 1718

ZONGORA, keresztthuro pianinó olcsón eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. Mellis. 15152

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felhúvottság, emésztési zavaroknál. Övökodunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes bútordarabokat, dísz tárgyakat, mindentféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MEGVÉTELRE keresek új vagy használt nádfőző gépeket. Cím „Banatul” Aradul-Nou. 10007

NAGY lapos varrógép, antikszekrény és nagy falitűkör olcsón eladók. Cím Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10209

Ingatlan.

KISEBBSZERŰ magánház eladó. Arad, Str. Fabricel (Gyár-u.) 36. 1722

FÖTÉR közelében ház 5 szobás fürdőszobás, parkettás elfoglalható lakással, ügyvédnek, orvosnak, vagy banknak kiválóan alkalmas, eladó. Kizárólagos megbízott: Haász-irodája. Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-u.) 16545

Üzletek.

ELADÓ szódavizgyár teljes felszereléssel hozzátartozó kracheditöltővel. Simandán Péter, Macea 11. szám. 1693

KIADÓ nagy, világos pincehelyiség, műhelynek alkalmas. Ugyanott raktárhelyiségek bérbeadandók. Cím S. Braun festékkereskedés. Arad, Str. Meșianu (Forrai-ucca.) 1731

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatálába kérek. 300

Különbéle.

TÖBB tennispálya kiadó. Érdeklődni Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 5. ház-felügyelőnél. 1726

3 HONAPOS farkaskutyát elloptak, nyomravezető 200 lei jutalommal részesül. Jele: mindkét fülé behasítva. Cím Ispánok. Arad, Str. Mocioni 33. 1729

Zetres bőrök, barkás sima és vikszosbőrök, olcsó talpak és szattyánok TAFROV SEBESTYEN bőrkereskedésben, villamos állomás mellett Arad, Bul. Reg. Ferdinand 62

Budapesti

nemzetközi mintavásár!

Ezennel figyelmeztetjük a mintavásárt látogató nagyérdemű közönséget, hogy az Aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál váltott mintavásár belépti jeggyel egybekötött utazási kedvezmények ugymin:

1. 50%-os vasúti menetjegyzengedmény;
2. 50%-os vízumengedmény;
3. vízumnélküli határátlépések. KIZÁRÓLAG nálunk kaphatók.

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál váltott belépti igazolványokat kérjük magukkal hozni.

„Idet”

utazási és szállítási iroda. Arad, Str. Bratianu 3. (Weitzer János-u.) 325

A szezon beálltával

tavaszi ruhákat, tavaszi öltönyöket legjobban kivitelben tisztít és fest

Müller J. és Fia

Fióküzletek: Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-u.) 7. Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.) 4. Gyártelep: 10005 Arad, Str. Cuza Voda (Tőkölly I.-u.) 40.

Fogászat

Foghúzó: (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej. Fehér fogak kautechakra 1521 drb. 40-50 lej. Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej. FRIDA D'MOUDJALLED. vizsg. fogász, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József fog-u

Belváros szívében

egyemeletes bérház, hatalmas uccal fronttal, nagy udvar és gyümölcsös kerttel, eslingeni rollókkal, áron alul 700.000 leiert eladó. Fele összeggel átvehető. Megbizott: 16083 Uranul Iroda Arad, főpostával szemben.

Piac térhez közel

fekvő kisebb bérház, jelenleg műhelynek használt, átvehető két üzlethelyiséggel, egy szoba, konyha lakással 230.000 leiert ELADÓ. Megbizott: 16083 Uranul Iroda Arad, főpostával szemben.

Üzlethelyiség korcsmával,

berendezéssel, nagy pincével, egy-szobás LAKÁSSAL 65.000 LEIERT ELADÓ. Cím: GYÖRFFY „MURES”-irodájában. Arad, Str. Unirei (Fábián G.) 15151

Elveszett

Aradon, a Városi kávéházban vagy a Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccától), a Str. Dessianu (Révay-uccáig) két faragott kigyóból álló arany gyűrű. Megtaláló 2000 lej jutalom ellenében adja le Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában), Arad. 10208

Teherfuvarozást

autóval Aradon és vidéken jutányos árér. vállalkoz. — Cím: Györffy „Mures” irodájában, Arad. 15152

Üzlethelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-téren) kiadó.

Ölm Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10209

Tavaszi és nyári ujdonságok nagy választékban megérkeztek!

Külön mértékosztályunkban gyermek ruhák és a legújabb női modellek készülnek.

„VIKTORIA” női konfekció áruház

ARAD, Bul. Reg. Maria 24 (Andrássy-t.)

UTLEVELEK

vízumozását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta elintézzünk CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: 277 LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apollo mezíval szemben). WEINBERGER cipőüzlet.

Weisz Dávid az aradi államrendőrség mellett (Bohus palota). Pichler papirkereskedés

Akar olcsón

és jól fűszer- és csemege-árut beszerezni? Akkor okvetlenül keresse fel

G. Dingfelder

céget, Arad, Str. Mărășesti és Consistorului (Batthyány- és Kossuth-ucca sarok.) 1534